

KASTEEL d'URSEL

MAGAZINE

Driemaandelijke uitgave van de P... en/Kasteel d'Ursel, Hingene | 15de ja... | januari-maart-april 2019



HET GULDEN BOEK



De 16-jarige Louise (linksboven) met haar ouders, Auguste d'Ursel en Emma de Rouille, haar zussen Elisabeth, Marthe en Madeleine en haar broers Antoine en François (april 1902). Vijf jaar later startte ze haar gulden boek.
© Familievereniging d'Ursel

Beste Vriend,

Sinds januari heb ik het kasteel en het park als bevoegdheid overgenomen van mijn collega-gedeputeerde Luk Lemmens. Toch is Hingene voor mij geen onbekend terrein. Vorig jaar klom ik al mee op een stelling om een gerestaureerde piek op het dak van het Atelier van Antonine te plaatsen en daarna het geluksnummer te trekken voor de winnaars van de eerste nacht. Toen wist ik nog niet dat ze me enkele maanden later op een nog veel hogere stelling toelichting zouden laten geven bij de dakwerken aan het kasteel. Op de warmste dag van de zomer konden we een zeldzame Japanse koffer toevoegen aan de tentoonstelling over het hôtel d'Ursel en begin september mochten we het Atelier plechtig dopen met een fles Cuvée Antonine.

Ook voor 2019 staat er weer heel wat op het programma en zoals altijd is dit Magazine de beste manier om er alles over te weten te komen. Tegelijk plannen we vooruit en bepalen we welke richting we willen uitgaan tijdens deze bestuursperiode 2019–2024. Onze voornaamste doelstelling blijft uiteraard de zorg voor het park, de monumentale gebouwen, de roerende collectie en het immateriële erfgoed en de manieren waarop we dit alles voor het publiek kunnen ontsluiten. Ik kijk er erg naar uit om mee mijn schouders te zetten onder dit prachtige project!

JAN DE HAES

Gedeputeerde voor Vrije Tijd en Toerisme

COLOFON Kasteel d'Ursel
Wolfgang d'Urselstraat 9
2880 Hingene
www.kasteeldursel.be
T 03 820 60 10
info@kasteeldursel.be
IBAN BE54091018504797
BIC GKCCBEBB

Het magazine van het Kasteel d'Ursel is een uitgave van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen: Cathy Berx, gouverneur-voorzitter, Luk Lemmens, Kathleen Helsen, Jan De Haes & Ludwig Caluwé, leden en Danny Toelen, provinciegrieffier

Jaargang 15, nummer 57,
februari–maart–april 2019

Redactie: Koen De Vlieger-De Wilde en Veerle Moens, met medewerking van Benny Croket, Marcel De Cock, Clara De Decker en Karel Dendooven

Vormgeving: Frederik Hulstaert

Druk: Antilope De Bie Printing, Duffel

Oplage: 5.000 exemplaren

Dit magazine werd gedrukt op milieuvriendelijk papier met FSC-certificaat en verpakt in milieuvriendelijke folie.

ISSN 1781-4464

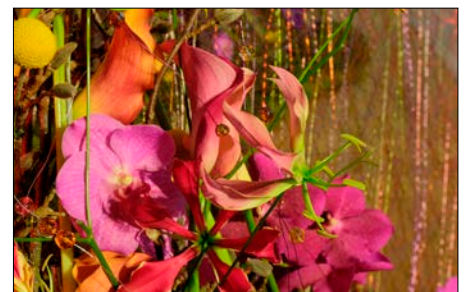
KASTEEL d'URSEL MAGAZINE

Blijf op de hoogte

Neem een gratis abonnement op dit Magazine via info@kasteeldursel.be of schrijf je in voor onze digitale nieuwsbrief via www.kasteeldursel.be. Zo krijg je automatisch de digitale versie van dit Magazine. Op onze website vind je ook alle Magazines die sinds 2005 zijn verschenen.

Kasteelheer voor één dag

Huur het kasteel en nodig je gasten uit in een schitterend kader. Tarieven en voorwaarden vind je op www.kasteeldursel.be.



Steun het kasteel

Dankzij onze projectrekening bij de Koning Boudewijnstichting is een gift aan het kasteel fiscaal aftrekbaar (vanaf 40 euro). Wil je helpen bij de verdere verfraaiing, de inrichting en het onderhoud van het kasteel en het park? Stort dan jouw gift op BE10 0000 0000 0404 met als gestructureerde mededeling 128/2740/00069. Alvast hartelijk dank!

Kasteelvrijwilligers in de bloemen

Naar aanleiding van de 'Dag van de Vrijwilliger' bedankten we op vrijdag 7 december ook de kasteelvrijwilligers. Iedereen die het voorbije jaar de handen uit de mouwen stak, was welkom voor een etentje in de vestibule. Een veertigtal vrijwilligers waren aanwezig. De inzet, betrokkenheid en beschikbaarheid van onze vrijwilligers zijn een grote meerwaarde voor de werking van het kasteel. Het is belangrijk voor ons om hen die blijk van waardering te geven.

Tijdens het feest stelden vrijwilligers Chris Van Lent en Marcel Stevens hun kunstkalender voor. Chris maakte samen met enkele Bornemse kunstenaars afbeeldingen van rozen. De kalligrafievereniging waarin Marcel actief is, verzorgde de begeleidende teksten. De twee leerden elkaar kennen tijdens één van de vrijwilligersactiviteiten in het kasteel. De opbrengst van de verkoop van de kalender gaat naar *A Touch of Rose*, een vzw die mensen met kanker en hun familie opvangt, begeleidt en ondersteunt.

Het vrijwilligersteam van het kasteel bestaat intussen uit zestig enthousiastelingen. Maar we staan zeker nog open voor versterking. Wie ons wil helpen met promotie, onthaal, toezicht of hulp bij catering kan mailen naar info@kasteeldursel.be.



Het vrijwilligersteam van het kasteel

Water bij Antonine

Onlangs zijn we in het Atelier van Antonine, onze nieuwe vakantiewoning, geconfronteerd met een zware waterschade, die lange tijd verborgen is gebleven. De oorzaak was een verkeerd aangesloten afvoerleiding, waardoor het water zich maandenlang heeft verzameld onder de vloer van het souterrain. Daar bevinden zich twee slaapkamers en twee badkamers.

De houten vloeren trokken krom en in de muren verscheen overall opstijgend vocht. We hebben helaas heel wat boekingen moeten annuleren, want de drogings- en herstelwerken zullen vermoedelijk minstens twee maanden in beslag nemen. Het is een spijtige zaak, want het Atelier kent een groot succes. Van bij de lancering in oktober was het elk weekend verhuurd en sinds december hadden we ook tijdens de week gasten. Momenteel wordt de isolatielaag onder de vloeren professioneel gedroogd en tegen begin maart zullen er opnieuw gasten kunnen logeren bij Antonine.

Nieuwe bomen

Vorig jaar werd de essendreef gerooid om veiligheidsredenen. Alle bomen waren aangetast door de essentaksterfte, een agressieve schimmelziekte waarvan ze niet kunnen herstellen. Na het rooien van de bomen werden de wortelstronken

uitgefreesd en werd de bosrand teruggezet, zodat de nieuwe bomen genoeg licht krijgen om optimaal te kunnen groeien. Sinds eind januari gaan 38 zomereiken met een stamomtrek van 25 à 30 centimeter voluit hun kans. Zo werd de essendreef een eikendreef, voor minstens honderd jaar!

Red een leven

Sinds kort hangt er in het park een externe defibrillator. Hij werd geïnstalleerd op de buitenmuur van het Laathof, het Centrum voor Jeugdtoerisme, links voor het kasteel. Een automatisch externe defibrillator of AED is een draagbaar toestel dat een elektrische schok aan het hart toedient bij levensbedreigende hartritmestoornissen. Vroeger mochten alleen artsen en speciaal opgeleide verpleegkundigen een AED bedienen, maar sinds 2007 mag iedereen het toestel gebruiken. De medewerkers van het kasteel en het Laathof volgden een cursus reanimatietechnieken en we organiseerden ook een vormingsmoment voor omwonenden en regelmatige parkbezoekers. Heb je ook interesse om de opleiding te volgen? Stuur dan een mailtje naar info@kasteeldursel.be en we brengen je op de hoogte van de volgende sessie.

HET GULDEN BOEK

Meestal liggen schatten op zolder, maar soms komen ze ook in de kelder terecht. 'Bij het leegmaken van mijn grootouderlijk huis ontdekten we heel wat documenten die hebben toebehoord aan mijn grootmoeder Louise d'Ursel (1886-1956)', vertelt Emmanuel d'Hennezel. 'Het meest opvallende stuk is een boek van meer dan tweehonderd bladzijden, ingebonden in rood leder. Er staan exact 3379 handtekeningen in, die dateren uit de periode tussen 1907 en 1940. Volgens mijn 91-jarige vader Antoine was dit gulden boek een initiatief van zijn moeder. Telkens wanneer ze op bezoek kwam in het kasteel van haar achterneef hertog Robert liet ze de andere gasten hun handtekening zetten. Na haar overlijden in 1956 verdween het boek in de kelder en daar hebben we het nu opnieuw ontdekt.'

Zoals je op de achterkant van dit Magazine kan zien, begint het verhaal op 27 augustus 1907. De 21-jarige Louise geeft aan Antonine de Mun, de weduwe van hertog Joseph, de eer om als eerste haar naam

te schrijven. Dan volgen Antonines zoon Wolfgang, haar neef Hippolyte en zijn echtgenote Georgine de Rouillé, haar nicht Marie, haar schoonbroer Léo en zijn echtgenote Jeanne de Francqueville.



Gravin Louise d'Ursel (1888-1956)
© Collectie familie d'Hennezel

Louise signeert ook zelf, voorafgegaan door haar ouders Auguste d'Ursel en Emma de Rouillé en gevolgd door twee neven, Jean en Eduard d'Ursel. Enkele leden van de familie de Chabannes La Palice, de Buisseret en de Liedekerke maken het gezelschap compleet. Deze eerste bladzijde geeft meteen een goed beeld van wie er in het begin van de 20ste eeuw zoal in Hingene op bezoek komt of er blijft logeren. Uiteraard verblijven er altijd leden van de familie d'Ursel, zowel van de hertogelijke tak als van de grafelijke takken die aan het begin van de 20ste eeuw erg omvangrijk zijn geworden. De Franse schoonfamilies van de opeenvolgende hertogen (d'Harcourt, de Mun, Franquet de Francqueville) zijn regelmatig te gast en we zien ook de dochters van de hertog terugkeren naar het kasteel van hun jeugd. Misschien gaan Sophie en Juliette d'Ursel – getrouwd met een Duitse prins en een Franse graaf – dan wel stiekem kijken naar de Chinese prent waarachter ze in 1877 hun brief voor de toekomst hadden verstoppt. Of wandelt Henriette d'Ursel, gravin de Boissieu, mijmerend naar het atelier van haar moeder waar ze leerde tekenen en schilderen.

Door de huwelijks- en vriendschapsbanden van de familie d'Ursel leest het gulden boek als een staalkaart van de Belgische adel: van Arenberg, Croÿ, Ligne en Merode over Oultremont, Lannoy, van de Werve en Lalaing tot Limburg Stirum, Caraman Chimay en tientallen anderen. Het is mogelijk om deze adellijke gasten individueel te identificeren. Hun handtekeningen bestaan dikwijls uit een sierlijk geschreven naam en voornaam en meestal is hun echtgenoot ook van de partij. Met die gegevens kan je hen terugvinden in stambomen en genealogieën. We nemen de proef op de som met enkele burens die in het najaar van 1907 een bezoek brengen. De Buisseret die op 27 augustus mee op de eerste pagina van het boek staat, signeert als 'Story Buisseret'. Het gaat om Caroline Story (1870–1914), dochter van een Amerikaanse generaal en echtgenote van diplomaat Conrad, graaf de Buisseret (1865–1927). Tijdens de zomer verblijven

ze in het kasteel Ter Meeren in Breendonk. Op 28 oktober 1907 is John de Marnix de Sainte Aldegonde (1870–1963) te gast. Hij is de gelijknamige oom van de huidige graaf van Bornem. Minder dan een maand later steekt burggraaf Georges Vilain XIII (1866–1931) vanuit Bazel de Schelde over en begin december komen burggraaf Edmond de Beughem (1866–1932) en zijn echtgenote Alix della Faille de Leverghem (1865–1928) op visite uit Lippelo.

Sommige gasten komen echter van veel verder. In 1910 is hertog Robert algemeen regeringscommissaris van de Wereldtentoonstelling in Brussel. Op 11 september ontvangt hij een veertigtal vertegenwoordigers van de deelnemende landen op zijn kasteel. Louise laat ze tekenen in haar gulden boek en schrijft er nu en dan in potlood de nationaliteit bij: 'Duits', 'Engels', 'Cubaans', 'Canadees', 'Hollands', 'Oostenrijks'. Bij de Arabisch aandoende handtekening van de Turks-Ottomaanse vertegenwoordiger zet ze zijn volledige naam, Agah Bey Tcherbechian. Vier jaar later komen de Duitsers met minder vreedelievende bedoelingen. Tijdens de zomer van 1914 zetten een heleboel Belgische militairen hun handtekening. Eerst gaat het nog om verwanten, zoals Renaud de Briey en Leopold de Croÿ-Solre, oorlogsvrijwilligers bij het 2de Regiment Gidsen. Eind augustus wordt het kasteel ingericht als hoofdkwartier van de 5de en daarna de 6de Legerdivisie die in en om Klein-Brabant de Duitse opmars proberen te stuiten. In het boek zien we een parade van luitenant-generaals, commandanten en leden van de generale staf. Ook neef Conrad d'Ursel, kwartiermeester bij de artillerie van de 20ste Gemengde Brigade, passeert met zijn kameraden langs Hingene. Begin oktober trekt de generale staf zich terug in de richting van het Waasland en daarna de Westhoek. De laatste vooroorlogse handtekening is die van de 22-jarige 'automobiliste' Henry Snoy.

Het lijkt onwaarschijnlijk dat Louise samen met al die militairen in het kasteel verblijft. Vermoedelijk heeft ze haar

boek aan iemand anders toevertrouwd, terwijl ze zelf in Brussel meehelpt in de ambulancedienst die haar oom Hippolyte heeft opgericht. In november 1914 reist ze via Nederland en Engeland naar Calais. In een ziekenhuis van het Rode Kruis ontmoet ze Marie van den Steen de Jehaye en samen stichten ze het *Hôpital Reine Elisabeth* in het kasteel D'Hondt bij Poperinge. In navolging van de koningin-verpleegster ontfermen ze zich over burgerlijke en militaire oorlogsslachtoffers. Terwijl verplegers en ziekenzusters de praktische zorg op zich nemen, staan de gravinnen in voor de connecties, de propaganda en de fondsenwerving. Vanaf 1916 keert Louise terug naar bezet België om voor haar stervende vader te zorgen. Tegelijk trekt ze zich ook het lot aan van de vele oorlogswezen.

Pas op 7 juni 1919 kan ze haar gulden boek opnieuw uit de kast halen. 'Terugkeer naar Hingene na 5 jaar', schrijft ze naast de handtekeningen van hertog Robert, hertogin Sabine en hun kinderen Henri, Hedwige en May. Het leven in het kasteel herneemt, maar de oorlog laat zijn sporen na. Wolfgang d'Ursel, de jongere broer van hertog Robert, was luitenant van het 2de Regiment Gidsen en sneuvelde tijdens de Duitse opmars in 1914. Zijn weduwe Jacqueline de Néverlée komt voortaan elke zomer alleen naar Hingene met haar vier kinderen, waarvan de jongste pas in 1915 geboren werd. We zien nog altijd dezelfde logeerpartijen met dezelfde adellijke vrienden en verwanten, maar ze worden steeds meer aangevuld met buitenlandse namen. Bij de eerste naoorlogse gasten vinden we enkele Engelse officieren die de hertog waarschijnlijk kent van zijn tijd als verbindingsofficier bij de geallieerden. Daarna passeren er regelmatig Fransen, Italianen, Spanjaarden en Amerikanen, zoals bijvoorbeeld viceadmiraal Roger Welles, opperbevelhebber van de Amerikaanse zeemacht in Europa.

Op 9 september 1923 is er een grote toeloop voor de blijde intrede van Henri, de oudste zoon van hertog Robert, en zijn kersverse



De acht kinderen van de laatste Habsburgse keizer (van links naar rechts): Elisabeth, Rudolf, Felix, Adelheid, Otto, Robert, Carl Ludwig en Charlotte (omstreeks 1930)

© Collectie familie d'Ursel

bruid Antoinette de La Trémoille. Vanop de brug van het kasteel kijken de gasten naar een praalstoet met tientallen wagens en honderden figuranten. Op 2 februari 1926 stapt Louise zelf in het huwelijksbootje met de Franse burggraaf Georges d'Hennezel (1879–1962). Ze krijgen één zoon, Antoine (1927). Omdat Louise behoort tot een grafelijke tak, maakt ze geen blijde intrede in Hingene, de thuisbasis van de hertogelijke tak. Dat ligt anders voor de begrafenissen. Alleen de grafelijke takken van Oostkamp en Durbuy beschikken over een eigen grafmonument, zodat alle andere overledenen worden bijgezet in de hertogelijke grafkelder in Hingene. Nadien verzamelen de rouwenden zich

telkens in het kasteel en tekenen ze het gulden boek. Op 4 maart 1926 is het de 'begrafenis van mijn lieve Georgine RIP'. Ze was de zus van Louises moeder Emma en bovendien gehuwd met Hippolyte d'Ursel, de broer van Louises vader Auguste. 15 mei 1931 is de dag waarop de meeste handtekeningen gezet worden. Op de uitvaart van de hertogin-weduwe Antonine de Mun tekenen tachtig gasten present. In de volgende jaren zijn er nog de begrafenissen van de 24-jarige Marc d'Ursel (1935) en de vierjarige Éliane (1938). Ook de 'twee oude nonkels Aymard en Hippolyte' – zoals ze tijdens een van hun talrijke verblijven tekenen in het boek – brengen de familie samen in 1937 en 1939.

Doorheen de jaren zijn er ook af en toe bezoekers met koninklijk bloed. De familie d'Ursel staat al lang op goede voet met de vorsten en Louise is zelf eredame van de gravin van Vlaanderen en van koningin Elisabeth, respectievelijk de moeder en de echtgenote van koning Albert I. In het gulden boek krijgen ze telkens een volledige bladzijde ter beschikking: een zeldzaam eerbetoon tussen al die goedgevulde pagina's. Op 23 november 1911 tekent 'Marie, comtesse de Flandre' het boek van haar eredame. Op 10 juni 1927 is het de beurt aan de 21-jarige prinses 'Marie-José de Belgique', de dochter van koning Albert en koningin Elisabeth, en op 30 augustus 1938 aan 'Clémentine

de Belgique, princesse Napoléon'. Ze is de jongste dochter van Leopold II en getrouwd met de achterneef van keizer Napoleon.

In de loop van de jaren 1930 zijn er ook gasten met keizerlijk bloed in hun aderen. Na het einde van de Eerste Wereldoorlog implodeert de Oostenrijks-Hongaarse dubbelmonarchie. De laatste keizer en keizerin, Karel van Habsburg en Zita van Bourbon-Parma, treden af en gaan met de aartshertogen – hun acht kinderen – in ballingschap in Zwitserland en op Madeira. Na het overlijden van Karel in 1922 vestigt zijn weduwe zich in Spaans Baskenland. Wanneer de oudste kinderen naar de universiteit gaan, verhuist de familie naar België en huurt ze het kasteel Ter Ham in Steenokkerzeel. Tussen 1929 en 1940 komen ze vijf keer op bezoek in Hingene. Soms is de oudste dochter Adelheid alleen, maar meestal brengt ze enkele broers en zussen mee. Op 25 juli 1937 is bijna de volledige familie te gast. Zita tekent nog steeds als keizerin van Oostenrijk, koningin van Hongarije. De andere kinderen gebruiken de Franse versie van hun voornaam: Othon, Adelaïde, Robert, Félix, Charles-Louis, Rodolphe en Charlotte. Alleen de jongste, de 15-jarige Elisabeth, is er niet bij.

Enigszins onverwacht krijgen de Habsburgse handtekeningen nog een staartje in de winter van 2018. Ongeveer op het moment dat Emmanuel d'Hennezel het gulden boek ontdekt, laat zijn achterneef Lancelot d'Ursel weten dat hij tussen de spullen van zijn overleden ouders twee ingelijste foto's heeft gevonden. Op de ene foto staat het kasteel, ergens eind 19de eeuw, maar op de andere poseren – toevallig genoeg – de acht aartshertogen van Oostenrijk. 'Ik weet niet zeker waar deze foto vandaan komt,' zegt Lancelot d'Ursel, 'maar waarschijnlijk was hij van graaf Hippolyte d'Ursel, die de keizerlijke familie bij hem thuis in Brussel ontving. Dat heb ik pas vele jaren later vernomen, toen ik zelf te gast was bij aartshertog Felix in Mexico-Stad. Hij zei me: "U bent

hier thuis, net zoals ik thuis ben geweest bij Hippolyte d'Ursel, uw grootvader. Ik leen u mijn auto met chauffeur en mijn personeel staat tot uw beschikking zo lang als u wil.'" Graaf Hippolyte was mijn overgrootvader, maar volgens de regels van de beleefdheid kon ik mijn vriend niet tegenspreken. Om me op mijn gemak te stellen en om te tonen hoe goed hij ons land kende, begon hij vervolgens Vlaams te praten. "Kijk, de zwarte hond", zei hij toen zijn huisdier door het salon wandelde. We gebruikten zijn auto om te gaan logeren in zijn zomerverblijf, waar zijn zoon Carl-Philippe op de hoogvlakte voor ons een jachtpartij organiseerde.'

Begin november 1939 vinden we in het gulden boek de laatste leden van de familie d'Ursel die in gezinsverband komen logeren. Na graaf Bernard d'Ursel en zijn echtgenote Thérèse de Ligne tekenden de 11-jarige Guy en de bijna 9-jarige Hervé d'Ursel. Met wat moeite schrijft ook de 7-jarige Emmanuel zijn voornaam ertussen. 'Nee, ik weet niet meer dat ik bijna tachtig jaar geleden in zo'n boek heb geschreven', lacht de nu 86-jarige graaf. 'Ik herinner me wel dat we met mijn ouders op bezoek zijn geweest bij tante Sabine in Hingene. Naast de bibliotheek was er een klein kabinet met oud speelgoed. In die tijd kon ik nog maar pas schrijven en dat zal zeker aan mijn geschrift te zien zijn!'

Op dat moment hangt de Tweede Wereldoorlog al in de lucht. Daags voor de kleine Emmanuel verblijven er enkele hooggeplaatste officieren van de Belgische luchtmacht in het kasteel. Ongetwijfeld komen ze het militaire hulpvliegveld tussen Hingene en Wintam inspecteren. Bij de Duitse invasie op 10 mei 1940 wordt het vliegveld effectief gebruikt. Negen piloten schrijven hun namen in het boek. Eén van hen is Jacques d'Ursel ('sergent pilote aviateur'), de bijna twintig jaar jongere broer van Louise. Hij is een amateurpiloot met een eigen vliegtuig en bij het uitbreken van de oorlog wordt hij als koerier ingelijfd bij de luchtmacht.

Na de Belgische capitulatie trekt hij naar Engeland. Hij werkt er eerst als vlieginstrucent met Franse en Belgische rekruten en vervolgens als piloot van de Royal Air Force. Jacques d'Ursel voert verschillende missies uit boven Duitsland, tot hij op 7 augustus 1942 wordt neergeschoten door Heinrich Prinz zu Sayn-Wittgenstein, de beruchte Duitse gevechtspiloot. De bommenwerper en zijn bemanning verdwijnen in de Noordzee.

Enkele maanden voordien is ook Sabine Franquet de Franqueville, de echtgenote van hertog Robert, overleden aan de gevolgen van een auto-ongeval. Op 19 december 1941 wordt ze begraven in Hingene. Op een losse pagina, die tussen het gulden boek zit, heeft Louise eigenhandig alle aanwezigen (of genodigden) genoteerd. Na de oorlog is de tijd van de ontvangsten in Hingene voorbij en wordt het gulden boek niet meer gebruikt. Pas zestig jaar later komt het opnieuw tevoorschijn én inspireert het ons om opnieuw te starten met een gulden boek voor het kasteel. Het beste moment om dat te doen, zou waarschijnlijk net na de restauratie geweest zijn, maar het tweede beste moment om ermee te beginnen, is zonder twijfel nu. De eerste handtekeningen zijn al gezet: die van Antoine en Emmanuel d'Hennezel, zoon en kleinzoon van Louise, en die van Emmanuel d'Ursel, de allerlaatste overlevende van iedereen die tussen 1907 en 1940 in het boek van Louise heeft geschreven. ■

KOEN DE VLIAGER-DE WILDE
Kasteel d'Ursel



KASTEEL GRUUTHUYSE

Vier eeuwen d'Ursel in Oostkamp

Zuidgevel van Kasteel Gruuthuyse met het monumentale dak · © privécollectie

Op 5 mei verschijnt voor het eerst een publicatie over kasteel Gruuthuyse, een minder bekend landgoed van de familie die ook in Hingene woonde. Toch is het domein van Oostkamp al sinds de 16de eeuw onafgebroken in het bezit van de familie Schetz, later d'Ursel.

Gruuthuyse is al meer dan 400 jaar in het bezit van de familie d'Ursel en telt er sinds 2017 de 12de generatie. In 1596 kocht Conrard I Schetz d'Ursel (1553–1632) zowel de heerlijkheid Oostkamp als het leengoed Hof Ten Torre met kasteel Gruuthuyse van Catharina van Brugge. Zij was de achterkleindochter van Lodewijk van Gruuthuse (ca. 1422–1492) en de laatste naamdrager van dit illustere

geslacht. Haar schoondochter Jeanne Grusset de Richardot was een jongere zus van Françoise Grusset de Richardot, echtgenote van Conrard I Schetz d'Ursel. Pas in 1608 verwierf hij ook het kasteeldomein in Hingene.

Nadien hadden Oostkamp en Hingene voor lange tijd vrijwel dezelfde eigenaars en maakten ze deel uit van een uitgebreide collectie familiebezittingen verbonden aan de hoofdtek van de familie d'Ursel. In 1659 kreeg François-Antoine d'Ursel het goed van zijn vader Conrard I, om het vervolgens zelf na te laten aan zijn broer en eerste graaf, Conrard II. Daarna volgden net als in Hingene graaf François en hertogen Conrard-Albert, Charles, Wolfgang-Guillaume en Charles-Joseph elkaar op. Wolfgang-Guillaume investeerde omstreeks 1773 sterk in de economische ontwikkeling van Gruuthuyse.

Na het overlijden van Charles-Joseph in 1860 maakte het nieuwe erfrecht dat de familiebezittingen voor het eerst verspreid

werden onder alle kinderen. De oudste zoon en nieuwe hertog Léon d'Ursel kreeg weliswaar nog 149 hectare grond in Oostkamp, maar de grootste partij met de kasteelsite en 320 hectare kwam toe aan zijn jongere broer graaf Ludovic d'Ursel (1809–1886). Tot dan was Gruuthuyse een van de zoveel opbrengsteigendommen geweest. De graven, hertogen en hun familieleden gaven de voorkeur aan de prestigieuze residenties in Hingene en Brussel. Ook senator Ludovic d'Ursel woonde in kasteel Jolymont in Bosvoorde nabij Brussel. Hij had weinig interesse in Oostkamp en liet Gruuthuyse uitbaten als een opbrengsthoeve.

Dat veranderde volledig na het overlijden van Ludovic. Zijn zonen Charles, Aymard, Hippolyte en Auguste d'Ursel stichtten een nieuwe tak binnen de familie d'Ursel. Gruuthuyse kwam toe aan oudste zoon Charles d'Ursel (1848–1903). Door een gunstige samenloop van financiële mogelijkheden en gedreven door de ambitie om een sterke tak uit te bouwen, slaag-

den Charles en zijn rijke Franse vrouw Geneviève Le Roux (1862–1945) in hun opzet om van Gruuthuyse een volwaardig en eigentijds kasteeldomein te maken. Op tien jaar tijd onderging het bestofte familiebezit een complete metamorfose. Een gloednieuw en modern kasteel deed de aftandse gebouwen snel vergeten, maar behield wel het prestige van de historische plek en van de diepgewortelde naam Gruuthuyse. Geneviève omschreef het zo: *‘Dans le sol qui avait porté le foyer des aïeux, nous creusâmes le nôtre’*.

Architect René Buyck (1850–1923) ontwierp het kasteel in 1888. Hij was provinciaal architect tot aan de afschaffing van de functie in 1883 en had al de plannen voor het gemeentehuis van Oostkamp en kasteel Bloemendale in Beernem getekend. Naast Buyck hadden ook de graaf en de gravin, Franse interieurdecoreateurs en zelfs de getalenteerde Franse ingenieur en landschapsarchitect Henri Duchêne een belangrijke invloed op het uiteindelijke exterieur en interieur van het nieuwe kasteel. Het resultaat was een monumentaal pand in neorenaissancestijl, althans aan de buitenkant. Binnenin zijn de ruimtes eerder eclectisch en sluiten de salons sterk aan bij de vertrouwde stijl van de familieresidenties waarmee de graaf en gravin vertruwd waren, zoals het kasteel van Hingene, het (nu afgebroken) hôtel d’Ursel in Brussel en het kasteel van Vaux-le-Vicomte dat eigendom was van de favoriete oom van Geneviève. Henri Duchêne (1841–1902) en zijn zoon Achille (1866–1947) – beiden ook actief in Vaux – ontwierpen en realiseerden voor Gruuthuyse een nieuw kasteelpark.

Charles d’Ursel had veel overeenkomsten met zijn neef Joseph d’Ursel, de 6de hertog. Ze leefden allebei van 1848 tot 1903 en tijdens hun diplomatieke en politieke carrière leunden ze nauw aan bij koning Leopold II. In 1893 volgde Charles zijn neef op als gouverneur van Henegouwen en in 1901 werd hij gouverneur van West-Vlaanderen. Na zijn vroegtijdige dood bouwde zijn weduwe Geneviève Le Roux Gruuthuyse verder uit als een thuis voor kinderen en kleinkinderen.



Charles en Geneviève d’Ursel-Le Roux met hun gezin op het zuiderterras – herfst 1899 · © collectie Familie d’Ursel

In 1981 vernielde een grote brand het volledige dak en een deel van het interieur. De dakverdieping werd niet heropgebouwd. De brand is er ongetwijfeld ook de oorzaak van dat er nauwelijks historische bronnen over het huidige kasteel beschikbaar zijn. Toch slaagden de auteurs van het boek erin om heel wat nieuwe informatie over Gruuthuyse bijeen te brengen.

Er is veel aandacht voor de strategische ligging aan de Rivierbeek, de historische geografie en de oudste middeleeuwse sporen. Vervolgens wordt inzicht verschaft in het lappendeken van heerlijkheden in Oostkamp en in de geschiedenis van het leengoed ten Torre dat de basis vormde voor het kasteel waar Lodewijk van Gruuthuyse zijn koninklijke gasten ontving. Het nieuwe kasteel en het bijbehorende park worden uitgebreid toegelicht, net als de band met het dorp. Daarna volgen de aanpassingen en bedreigingen die het landgoed in de 20ste eeuw kende, maar ook de herwaardering door de recentste generaties.

Het boek wordt uitgegeven door Heemkundige Kring Oostkamp die eerder publicaties realiseerde over onder meer de lokale kerken en andere kastelen. Diverse auteurs werkten mee op basis van hun kennis inzake lokale geschiedenis,

familiegeschiedenis d’Ursel, kunst- en bouwgeschiedenis en historische tuinen en parken. De publicatie is rijkelijk geïllustreerd met onuitgegeven fotomateriaal uit het familiealbum, historisch archiefmateriaal en actuele foto’s. Kasteelbewoners graaf Philippe d’Ursel (1920–2017) en zoon Etienne d’Ursel verleenden volop hun medewerking aan het voorbereidend onderzoek en aan de realisatie. ■

KAREL DENDOOVEN
Coauteur, kunst- en bouwhistoricus

BESTEL HET KASTEELBOEK

Het boek *Kasteel Gruuthuyse · Adellijke residentie van de familie d’Ursel* verschijnt op 5 mei 2019 en kost 29,95 euro. Voorintekening (25 euro) kan tot 20 maart 2019 door het bedrag (eventueel te vermeerderen met 7 euro verzendkosten) te storten op het rekeningnummer BE39 7380 0147 4119 van Heemkundige Kring Oostkamp.

Sofie Baert, Jan Demulder, Karel Dendooven, Koen Himpe, Patrick Keirsebilck, Sebastian Vande Ginste, *Kasteel Gruuthuyse · Adellijke residentie van de familie d’Ursel* (Oostkamp, 2019), formaat 21 x 27 cm, hardcover genaaid, full colour, 272 blz.

De Amerikaanse pianiste Tracy Tang is nog maar twintig maar haar parcours heeft nu al veel weg van een halve wereldreis. Ze werd geboren in Houston, Texas, verhuisde daarna naar China voor het werk van haar moeder. Op haar tiende vertrok ze naar Wenen om vier jaar later alweer door te reizen naar Parijs. Momenteel woont ze in Boston waar ze studeert aan het New England Conservatory. Drie jaar geleden kwam ze voor het eerst naar België, voor de Primavera Pianistica Competition en ging naar huis met de derde prijs. Niet slecht, maar ze wist dat ze beter kon. Afgelopen jaar keerde ze terug naar het kasteel en dit keer kwam ze om te winnen. Wat haar ook lukte. Binnenkort is Tracy Tang te gast voor het laureatenconcert: tijd voor een kennismaking!

Eerste herinneringen

‘Op familiefeestjes wordt altijd hetzelfde verhaal verteld. Ik weet niet of het waar is maar ik heb het nu al zoveel gehoord dat ik het gewoon ben beginnen geloven. Toen mijn moeder (ook een pianiste) thuis aan het lesgeven was en de leerlingen naar huis gingen, kroop ik altijd meteen aan de piano en probeerde ik na te spelen wat ik net had gehoord. Toen hebben mijn ouders een test gedaan. Ze hadden een partituur ondersteboven gezet om te zien of ik het verschil zou merken. En zoals ze hoopten, heb ik de partituur meteen omgedraaid. Niet veel later kreeg ik van mijn moeder mijn eerste pianoles.’

‘Maar hoe graag ik ook pianospeelde, ik dacht nooit aan later, en zeker niet aan een toekomst als pianiste. Ik was altijd met heel veel dingen tegelijkertijd bezig:



Meer luisteren, minder antwoorden

competitiezwemmen, beeldende kunst, het debatteam. Piano spelen was gewoon één van die dingen. Maar op een bepaald moment besef je dat je niet in alles even goed kan worden. Ik stelde mezelf de vraag: wanneer voel ik me het meest mezelf? In het water, tijdens een debat of wanneer ik aan een piano zit? Lang heb

ik daar niet over moeten nadenken. Met muziek kan ik me het best uitdrukken. Muziek is mijn manier van communicatie. Zeker het instrument piano biedt zoveel mogelijkheden. Al die nuances en schakeringen in klank en kleur maken het voor mij gemakkelijker om over emoties te praten.’

Primavera Pianistica Competition

‘Mijn leraar, de Argentijnse pianist Aquiles Delle Vigne, gaf in 2016 een masterclass tijdens de Primavera Pianistica en nodigde mij uit. Het was een fantastische ervaring om met zoveel gelijkgestemden een hele week door te brengen. Tot mijn grote verbazing eindigde ik derde tijdens de wedstrijd. De Russische pianist Maxim Kulagin won toen de eerste prijs, een zeer terechte winnaar. Maar hij was 28, ik 17. Ik voelde dat ik gewoon meer tijd nodig had. Dus keerde ik vorig jaar terug. Ik merkte dat ik was vooruitgegaan, en ik ben vooral blij dat die evolutie ook hoorbaar was. Zo’n bevestiging doet deugd. Nochtans besef ik heel goed dat tijdens een wedstrijd niet alles afhangt van je eigen prestatie. Alles speelt mee: de juiste timing, een goed programma, juryleden die met het juiste been uit bed zijn gestapt. Soms moet je gewoon geluk hebben.’

‘Ik ken veel getalenteerde muzikanten die weigeren mee te doen aan wedstrijden. Zij vinden dat er dan te veel wordt gefocust op techniek en te weinig op persoonlijkheid. En helaas is dat vaak ook zo. Je geraakt enkel door de eerste ronde als je de juiste noten speelt, terwijl er zoveel andere dingen zijn die minstens even belangrijk zijn: inleving, interpretatie, improvisatie. Maar een jury wil nu eenmaal graag kunnen vergelijken, daarom focussen ze liever op iets concreet als techniek. Muzikanten die te anders zijn, laten ze vaak niet door omdat ze gewoon niet weten hoe ze zo iemand moeten beoordelen. Dus ik snap zeker dat sommige muzikanten liever weg blijven van wedstrijden, maar voor mij zijn ze juist een goede motivatie. Je werkt ergens naartoe, je bouwt een repertoire op en je krijgt een beter idee van waar je staat en wie je concurrenten zijn. Al was er van die concurrentiestrijd weinig te merken tijdens de Primavera Pianistica Competition, de sfeer was zo ontspannen dat je soms vergat dat het een wedstrijd was.’

Russische fase

‘Ik heb nog niet beslist wat ik tijdens het laureatenconcert ga spelen maar momenteel zit ik in mijn Russische fase

met Prokofiev, Skrjabin, Tsjaikovski en Stravinsky. Wellicht wordt het dus een Russisch concert in het kasteel. Hun muziek is technisch zeer uitdagend, hoe simpel zij soms ook klinkt. De seizoenen van Tsjaikovski bijvoorbeeld, zijn bloedmooi, maar zo veeleisend. Alles draait om de juiste combinatie van techniek en muzikaliteit. Zonder techniek kan je deze muziek niet spelen, maar je mag die techniek nooit laten horen want dan maak je de muziek kapot. Het is soms een beetje acteren, je moet kunnen doen alsof het allemaal heel gemakkelijk is maar vanbinnen is het vaak zwoegen en zweten.’

Nooit tevreden

‘Ik ben na een optreden nooit echt tevreden, daarvoor ben ik veel te kritisch. Ik kan wel zeggen dat ik alles heb gegeven of dat het beter klonk dan vorige keer, maar van jezelf zeggen dat het goed was, vind ik gevaarlijk. Je moet jezelf blijven uitdagen en steeds beter willen worden. Maar er zijn grenzen. Ik ken pianisten genoeg die hun optredens opnemen met hun gsm en na het concert meteen naar hun loge hollen om die opname te beluisteren. Dat zou het voor mij helemaal verpesten. Je kan het moment niet uit de muziek halen, die twee horen samen. Ik heb bovendien het geluk dat mijn moeder meestal in de zaal zit. Aan haar feedback heb ik veel meer dan aan een slechte opname.’

Martha Argerich & Yuja Wang

‘Ik zie rond mij veel jonge pianisten die zich focussen op hun solocarrière. Iedereen wil de nieuwe Martha Argerich worden. Ik zou liegen als ik zeg dat ik daar soms niet van droom. Maar daarnaast moet je ook nog met andere dingen kunnen bezig zijn. Ik ga naast mijn concerten ook vaak optreden in ziekenhuizen, rusthuizen of psychiatrische instellingen. Ik wil muziek maken voor iedereen, niet alleen in grote concertzalen voor mensen die een kaartje van honderd euro kunnen betalen.’

‘Naast Martha Argerich zijn ook Glenn Gould en Vladimir Horowitz grote voorbeelden. Zij hebben iets te vertellen, zij staan voor iets. Ook voor pianiste Yuja Wang heb ik veel bewondering. Alleen

jammer dat sommige mensen niet verder kunnen kijken dan haar glitterjurk. Ja, haar rokjes zijn kort en haar decolletés diep, maar wat maakt dat uit? Ze speelt ontzettend goed en nog belangrijker, ze blijft zichzelf voortdurend uitdagen. Ik ben onlangs nog naar een concert van haar gaan kijken, daar speelde ze de gevreesde *études* van György Ligeti. Ze worden amper gespeeld omdat ze zo moeilijk zijn, maar zij laat zich door niets of niemand afschrikken. Hoe kan je daar nu geen respect voor hebben?’

Durven

‘Voor veel mensen, zeker in Amerika, maakt klassieke muziek geen deel uit van het dagelijkse leven. Nochtans ben ik zeker dat iedereen ervan kan houden, als je er maar voor openstaat. Helaas moet alles tegenwoordig zo snel gaan, we nemen nergens nog de tijd voor. We kunnen niet meer luisteren, we willen alleen maar antwoorden. Alles moet altijd sneller, korter en efficiënter, maar luisteren naar klassieke muziek vraagt juist tijd en geduld. Ook al begrijp je er in het begin misschien weinig van, je moet de muziek over je heen laten komen. Daar begint het mee: gewoon jezelf toelaten om iets niet te begrijpen. De rest volgt vanzelf.’ ■

CLARA DE DECKER

STEINWAYRECITAL MET TRACY TANG

Zondag 3 maart 2019 · 11 uur
15 | 12 | 7,50 euro

Info en reservatie

CC Ter Diltf | 03 890 69 30 | www.terdiltf.be.

CONCERTEN LA PRIMAVERA PIANISTICA COMPETITION

Dinsdag 19 maart, donderdag 21 maart en
zaterdag 23 maart 2019 · 20 uur

Reserveren kan voor meerdere concerten via
info@kasteeldursel.be. Na elk concert vragen we een vrije bijdrage, die wordt verdeeld onder de pianisten.



Van links naar rechts: Leon d'Ursel (1805–1878) en Henri d'Ursel (1839–1875) geportretteerd door Alexandre Thomas, Antonine de Mun (1849–1931) en Joseph d'Ursel (1848–1903)

Het ware verhaal

Na een hertogelijk huwelijksfeest (1772), de ontvangst van keizer Napoleon (1810) en de gebeurtenissen rondom de Belgische Revolutie (1830) brengen de Kasteelfeesten ons deze keer terug naar 1873: naar het doopfeest van graaf Robert d'Ursel, gecombineerd met een victoriaanse kermis.

Het ware verhaal begint in 1870. Op dat moment is het een jeugdige bedoening in de residenties van de familie d'Ursel. Joseph (22), Sophie (19), Juliette (17), Carola (10) en Marguerite (7) zijn de kinderen van hertog Leon en zijn tweede echtgenote Henriette d'Harcourt. Ze is in 1847 met de hertog getrouwd na het overlijden van haar zus Sophie, de eerste echtgenote van Leon. Ook Henri, de enige zoon uit het eerste huwelijk, woont nog thuis. Maar de 29-jarige graaf kan zich moeilijk schikken in zijn rol als eerstgeboren zoon en toekomstige hertog. Het liefst van al wil hij intreden in een klooster of zich gewoon laten vervangen door zijn jongere halfbroer Joseph. Hertog Leon wil er echter niet van weten: Henri is door het lot en door God uitverkoren als toekomstige erfgenaam en hoofd van de familie. En zijn eerste taak is duidelijk: trouwen. Talloze huwelijkskandidates passeren de revue, maar Henri doet er alles aan om de kwestie voor zich uit te schuiven. Wanneer er in augustus 1870 oorlog uitbreekt tussen Frankrijk en Duitsland vertrekt hij om de gewonden van de slag bij Sedan te gaan verzorgen.

Twee jongedames maken de omgekeerde reis: ze vluchten voor het oorlogsgeweld van Parijs naar Brussel. Antonine en Alix de Mun zijn twee kleindochters van Emilie d'Ursel, op haar beurt dochter van de derde hertog Wolfgang-Guillaume en zus van de vierde hertog Charles-Joseph d'Ursel. Tot eind februari 1871 verblijven ze in het hôtel d'Ursel en, zo noteert de 22-jarige Antonine op de terugreis in haar dagboek: 'Ze zijn goed voor ons geweest in Brussel. Iedereen heeft ons verwend. Ze hebben afstand gedaan van hun mooiste spullen om onze kamer in te richten. (...) Het hôtel d'Ursel en mijn oom Auguste hebben gezocht naar de mooiste meubels en de mooiste tafels om ze te verfraaien en de prachtige geschenken van ooms, tantes, neven en nichten werden gegeven met een gul hart, een tederheid die ik niet zal vergeten. Elke dag ging ik schilderen bij Sophie, waar men voor mij een charmant atelier had ingericht. (...) Ik portretteerde ook de kleine Carola, de derde dochter van mijn tante Henriette, en elke dag om drie uur kwamen ze langs. Joseph was de meest regelmatige in zijn vriendelijke bezoeken. Hij gaf me goed advies en was mild over mijn werken.

(...) We brachten leuke avonden door en ik mis ze nu al. Ik denk er veel aan sinds ik Brussel verlaten heb en ik zou er veel voor over hebben om nog enkele van deze mooie uren te beleven. (...) De laatste avond die we in Brussel doorbrachten, was afgelopen zondag. We dineerden in het hôtel d'Ursel en na de maaltijd is de hele familie d'Ursel gekomen, samen met de Lannoys en de Arenbergs, om vaarwel te zeggen.'

Ze hadden beter 'tot ziens' gezegd, want iets meer dan een jaar later geven Joseph d'Ursel en Antonine de Mun elkaar het jawoord. Het was een huwelijk uit liefde – een uitzondering in die tijd! Ze trouwen op 16 maart 1872 in Lumigny, het voorouderlijke domein van de markiezen de Mun in de buurt van Parijs. Er is eerst wel een kerkelijke dispensatie voor nodig, want de grootvader van Joseph en de grootmoeder van Antonine waren broer en zus. De pasgetrouwen vertrekken naar Italië, waar Joseph een diplomatieke post vervult. Ze brengen hun wittebroodsweken door in Villa Rasponi in de buurt van Frascati, ongeveer twintig kilometer ten zuidoosten van Rome. Ze

huren het verblijf van de prins Aldobrandini. Vandaag kan je hetzelfde landhuis nog steeds reserveren bij dezelfde familie: er zijn zeven slaapkamers en zeven badkamers en het uitzicht is nog altijd even mooi. Vanuit Villa Rasponi schrijft Joseph op 29 april 1872 met groot nieuws naar zijn moeder Henriette: Antonine is in verwachting! De geboorte is voorzien voor eind december of begin januari. Hij verkiest dat ze in Brussel zou bevallen, 'maar daar gebruiken ze geen chloroform', zo schrijft de graaf.

De medische omstandigheden kennen we niet, maar op 7 januari 1873 bevalt Antonine in Brussel van een flinke zoon, Robert Marie Leo. Een dag later wordt hij gedoopt in de Sint-Michiels en Sint-Goedelekathedraal, op wandelafstand van het hôtel d'Ursel. De vader van Joseph, hertog Leon, wordt peter en de moeder van Antonine, Pauline de Ludre-Frolois, markiezin de Mun, wordt meter. Opmerkelijk toeval aan de doopvont: Jean-Philippe Nuyts, pastoor van de kathedraal en deken van Brussel, komt uit Bornem, op enkele kilometers van het kasteel van Hingene. Na de ceremonie gaat het gezelschap waarschijnlijk terug naar het hôtel d'Ursel voor een feestelijke maaltijd.

Van mei tot december 1873 verblijft het jonge gezin bij de markiezen de Mun in Lumigny. Daar begint Antonine de

belevissen van haar zoontje te tekenen: de kleine Robert die wakker wordt in zijn wiegje, gewassen wordt door zijn voedster of zijn eerste stapjes zet. Gedurende vijfentwintig jaar zal ze het dagelijks leven van haar kinderen blijven vastleggen in vier tekenalbums. Intussen kwijt ook graaf Henri, de oudere halfbroer van Joseph, zich van zijn taak. Op 9 september 1873 trouwt hij met Isabelle de Clermont-Tonnerre en op kerstdag 1874 krijgen ze een dochtertje, Caroline. Henri heeft echter een zwakke gezondheid en in 1875 – uitgerekend op de dag van zijn tweede huwelijksverjaardag – bezwijkt hij aan de gevolgen van tyfus die hij opliep in de Frans-Duitse oorlog. Wanneer in 1878 ook zijn vader Leon overlijdt, worden Joseph en Antonine de zesde hertog en hertogin d'Ursel.

Zowel Henri en Isabelle (in 1873) als Joseph en Antonine (in 1879) maken een blijde intrede in Hingene. Ze worden verwelkomd met een stoet van tientallen groepen en wagens met historische en allegorische voorstellingen. De fanfare geeft een concert, 's avonds is het park helemaal verlicht en de ontvangst wordt afgerond met vuurwerk. Traditiegetrouw organiseren de kasteelbewoners het volgende jaar een dankfeest, met allerlei volksspelen, attracties en optredens en opnieuw afgerond met indrukwekkende parkverlichting en vuurwerk.

Tijdens onze Kasteelfeesten versmelten we twee gebeurtenissen. De doopceremonie van Robert d'Ursel wordt gecombineerd met een victoriaanse kermis, zoals die bij de blijde intredes en dankfeesten werd georganiseerd. Je kan alvast uitkijken naar een paardencarrousel, een zweefmolen, een rondreizend circus, koetsen en paarden, een kinderboerderij, ezelritjes, optredens met muziek en dans, een historische markt, volksspelen, een vliegend tapijt en meer dan honderd figuranten volgens de mode van 1873. Het precieze programma verschijnt binnenkort op onze website en begin mei in het volgende Magazine. Noteer zondag 16 juni alvast in je agenda en kom mee vieren met de Hingenaars en de familie d'Ursel! ■

KOEN DE VLIAGER-DE WILDE
Kasteel d'Ursel

SPEELT JOUW BABY DE HOOFDROL IN DE KASTEELFEESTEN?

De hoofdrol is uiteraard weggelegd voor de kleine Robert d'Ursel. In de loop van het voorjaar organiseren we een casting voor onze dopeling. We zoeken een kindje dat geboren zal worden tussen 1 februari en 15 mei 2019. Zowel jongens als meisjes komen in aanmerking. De mama en papa krijgen de rol van kindermeid en knecht, zodat ze de hele namiddag in de buurt van hun baby kunnen blijven. Ben je zelf zwanger of ken je iemand die een kindje verwacht? En ben je te vinden voor een unieke belevenis? Stuur dan zeker een mailtje naar info@kasteeldursel.be voor meer informatie.



Antonine de Mun, Eerste stapjes van Baby in de galerij van Lumigny (Lumigny, 1873)



Baby wordt moediger en stapt rond de poef



Toilet van de kleine Robert. Hij wil zijn spons niet aan zijn voedster geven.

Fleurs des Dames



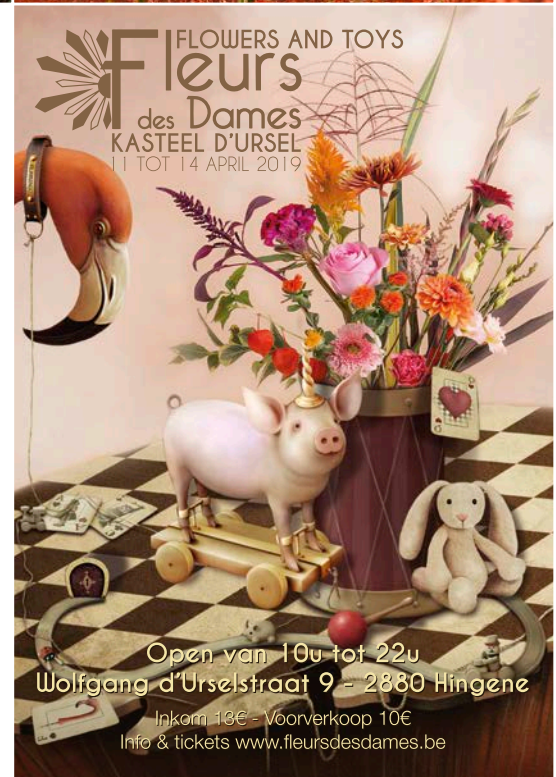
Fleurs des Dames 2018 · Foto's © Hilde Collier

Van 11 tot 14 april zet de Koninklijke Unie van Floristen van België met *Fleurs des Dames* het hele kasteel voor de derde keer op rij in de bloemen. Een dertigtal bloemenkunstenaars tonen er gedurende vier dagen hun mooiste creaties.

'*Fleurs des Dames* vond voor het eerst plaats bij de Dames van het Christelijk Onderwijs', vertelt initiatiefnemer Dirk De Goede. 'Dat is een school in hartje Antwerpen die meestal kortweg De Dames wordt genoemd. Aan die locatie, die recent werd gesloopt, ontleent het evenement zijn naam. Later verhuisde *Fleurs des Dames* naar kasteel Den Brandt en nu zijn we al voor de derde keer te gast in Hingene. Tijdens de eerste editie brachten de floristen zowel imposante bloemeninstallaties als intieme tafereeltjes rond sprookjes. Vorig jaar werd er gewerkt rond *Circles into the Wild*, een verwijzing naar de cirkelvorm

waarbinnen alle bloemenkunstenaars hun stukken moesten creëren. Dit keer laten we onze kinderlijke fantasie helemaal de vrije loop en is *Flowers and Toys* het thema. We zijn heel fier op onze samenwerking met het Speelgoedmuseum in Mechelen. Zij geven een tiental grote en nog wat kleinere objecten uit hun unieke collectie in bruikleen. Samen toveren we het kasteel om tot één groot speelparadijs, eentje om enkel te bewonderen weliswaar.' ■

www.fleursdesdames.be



Open van 10u tot 22u
Wolfgang d'Urselstraat 9 - 2880 Hingene

Inkom 13€ - Voorverkoop 10€
Info & tickets www.fleursdesdames.be

AGENDA

Concert met Trio Fenix

Zondag 3 februari · 11 tot 12.30 uur
16 | 14 | 8 euro

Trio Fenix bestaat uit Shirly Laub (viol), Tony Nys (altviol) en Karel Steylaerts (cello). Samen blazen ze het weinig gespeelde maar prachtige repertoire voor strijktrio nieuw leven in. Op het programma staan *Divertimento in Es kv 563* van Mozart en *Trio Opus 2 nr 1 in Es* van Jadin.

Info en reservatie
CC Ter Dilft | 03 890 69 30 | www.terdilft.be

Rondleidingen voor individuele bezoekers

Donderdagen 7 februari, 7 maart en 4 april 2019
14 tot 16 uur (na reservatie) · 15 euro

Elke eerste donderdag van de maand organiseren we om 14 uur een rondleiding voor individuele bezoekers. Je kan individueel of met enkele mensen inschrijven.

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Cursus Dansen als een edelman

Zaterdag 9 februari en 16 maart 2019
10 tot 17 uur · 40 euro per dag
(incl. lunch, dranken, koffie en taartenbuffet)

Na het succes van het Winterbal 1873 kan je opnieuw leren dansen als een edelman. Dansmeester Lieven Baert leidt je verder door de passen en figuren van 19de-eeuwse walsen, polka's en quadrilles. Ook dames en heren zonder danservaring of -partner zijn van harte welkom. Voor deze lessen heb je geen historisch kostuum nodig: gemakkelijke kleding en schoenen volstaan.

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Klasconcert viool

Woensdag 13 februari · 16.30 uur
gratis (geen reservatie nodig)

De leerlingen van de vioolklas van de Bornemse Academie voor muziek, woord en dans geven het beste van zichzelf op een professioneel podium.

Info
Academie voor muziek, woord en dans
Bornem | 03 890 69 55 (van 16 tot 19.30 uur)
amwd@bornem.be



Oxalys (van links naar rechts: Shirly Laub, Elisabeth Smalt, Amy Norrington, Martijn Vink en Frédéric d'Ursel)

Steinwayrecital met Tracy Tang

Zondag 3 maart 2019 · 11 uur
15 | 12 | 7,50 euro

Lees meer op pagina 10 en 11.

Info en reservatie
CC Ter Dilft | 03 890 69 30 | www.terdilft.be

Concerten

La Primavera Pianistica Competition

Dinsdag 19 maart, donderdag 21 maart en
zaterdag 23 maart – 20 uur – vrije bijdrage

Dit jaar strijkt 'La Primavera Pianistica' voor de elfde keer neer in Hingene. Tijdens deze internationale masterclass palmen enkele tientallen jonge pianisten het kasteel in om er te studeren bij gereputeerde professoren. Ook voor deze editie nodigt de Argentijnse pianist Aquiles Delle Vigne enkele collega-professoren uit en komen er beloftevolle studenten uit de vier windstreken.

Tijdens drie concerten tonen de muzikanten hun kunnen aan het publiek. Voor elk recital selecteren de maestro's hun beste studenten. Een unieke gelegenheid om de concertpianisten van morgen vandaag al aan het werk te horen! Reserveren kan voor meerdere concerten. Na elk concert vragen we een vrije bijdrage, die wordt verdeeld onder de pianisten die hebben gespeeld.

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Concert met Oxalys

Zondag 7 april 2019 · van 11 tot 12.30 uur
17 | 14 | 8,50 euro

Oxalys – met Frédéric d'Ursel op viool – put voor dit programma uit de intieme kamermuziek van Tsjechië en Hongarije, waarbij de invloed van de volksmuziek op de klassieke muziek centraal staat. Op het programma staan werken van Bartók, Kodály, Feld, Martinu en Dvorák.

Info en reservatie
CC Ter Dilft | 03 890 69 30 | www.terdilft.be

Bloemenevenement *Fleurs des Dames*

Donderdag 11 april t.e.m. zondag 14 april 2019
van 10 tot 22 uur
13 | 10 euro (voorverkoop vanaf 6 februari)

Lees meer op pagina 14.

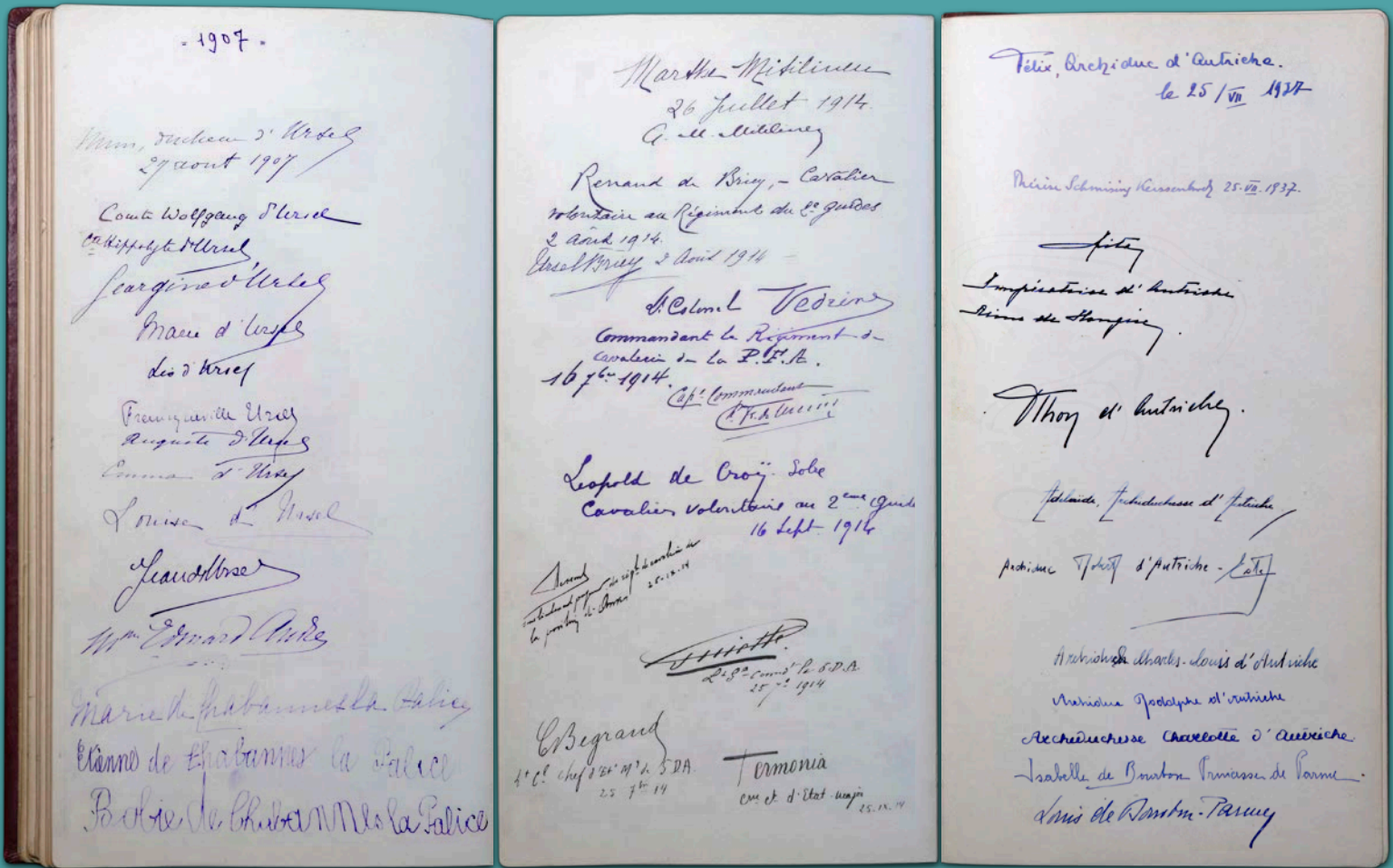
Info en voorverkoop
www.fleursdesdames.be

Kinderkunstenfestival SuperVlieg

Zondag 5 mei · van 13 tot 18 uur
6 | 4 euro

SuperVlieg keert terug naar het kasteeldomein in Hingene. Het wordt opnieuw een fijne familiedag om van te smullen!

Info en tickets (vanaf april)
CC Ter Dilft | 03 890 69 30 | www.terdilft.be



Het gulden boek Deze fragmenten komen uit het gulden boek van Louise d'Ursel (1886–1956). Tussen 1907 en 1940 verzamelde ze exact 3379 handtekeningen van gasten en bezoekers in het kasteel van Hingene. Na haar overlijden in 1956 verdween het boek in de kelder en daar werd het onlangs opnieuw ontdekt. Hierboven tonen we de eerste bladzijde (1907), een reeks handtekeningen van militairen bij het begin van de Eerste Wereldoorlog (1914) en de namen van de voormalige keizerlijke familie uit Oostenrijk-Hongarije (1937). Hiernaast zie je de laatste leden van de familie d'Ursel die in gezinsverband kwamen logeren (1939). De toen 7-jarige Emmanuel kreeg eind januari de eer om als eerste te tekenen in het nieuwe gulden boek van het kasteel. Het hele verhaal lees je binnenin dit Magazine.

